

ΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ

Στους άξονες δράσεις της Κυνηγετικής Ομοσπονδίας Μακεδονίας & Θράκης (ΚΟΜΑΘ) συμπεριλαμβάνεται και η απόκτηση και διάδοση γνώσης σχετικά με τη θήρα και τα θηράματα. Για το λόγο αυτό ένα από τα έργα που έχουν να επιτελέσουν οι επιστήμονές της είναι η διεξαγωγή ερευνών και η αποστολή τους για δημοσίευση σε επιστημονικά περιοδικά, είτε της ανακοίνωσής τους σε επιστημονικά συνέδρια. Το ερευνητικό έργο της ΚΟΜΑΘ τίθεται προς κρίση στην επιστημονική κοινότητα και η αποδοχή του έργου αυτού αποτελεί καταξίωση για τις ελληνικές κυνηγετικές οργανώσεις.

Η επίτευξη μιας τέτοιας έρευνας είναι συχνά μια επίπονη εργασία στην οποία απαιτούνται: η προσεκτική διατύπωση των ερωτημάτων που θα διερευνηθούν, η εύρεση των ενδεδειγμένων μεθόδων με τη μελέτη της επιστημονικής βιβλιογραφίας, η ανάπτυξη συνεργασιών με πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα, η συλλογή δεδομένων από την ύπαιθρο, οι αναλύσεις στο εργαστήριο, οι στατιστικές αναλύσεις και τέλος η συγγραφή της δημοσίευσης.

Οι επιστημονικές δημοσιεύσεις της ΚΟΜΑΘ έχουν συνήθως χαρακτήρα εντοπισμού και ανάδειξης των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν η δραστηριότητα της θήρας, τα θηράματα και το περιβάλλον. Απώτερος σκοπός του επιστημονικού έργου είναι να δράσει καταλυτικά, με τη βαρύτητα που αυτό φέρει, στην ευαισθητοποίηση και λήψη ορθών αποφάσεων από τους αρμόδιους φορείς, αλλά και να προβάλλει τη θήρα στον επιστημονικό κόσμο, τους φορείς και τις σχετικές με το αντικείμενο υπηρεσίες.

Το ερευνητικό έργο της ΚΟΜΑΘ τίθεται προς κρίση στην επιστημονική κοινότητα και η αποδοχή του έργου αυτού αποτελεί καταξίωση για τις ελληνικές κυνηγετικές οργανώσεις. Πρέπει επίσης να επισημανθεί η διορατικότητα του Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΟΜΑΘ που με συνέπεια στηρίζει (υλικά και ηθικά) τις προσπάθειες των θηραματολόγων της. Ωστόσο το επιστημονικό αυτό έργο έχει επιβαρύνει ελάχιστα τον προϋπολογισμό της ΚΟΜΑΘ σε σχέση με το παραγόμενο αποτέλεσμα και αυτό λόγω της αδάπανης συμβολής συνεργαζόμενων φορέων (πανεπιστήμια, ινστιτούτα), της εθελοντικής προσφοράς φοιτητών, θηροφυλάκων και κυνηγών, και βέβαια, όπως συμβαίνει γενικά στην Ελλάδα, του πατριωτισμού των Ελλήνων ερευνητών!

Τα συμπεράσματα των ερευνών της ΚΟΜΑΘ έχουν βρει πρακτική εφαρμογή:

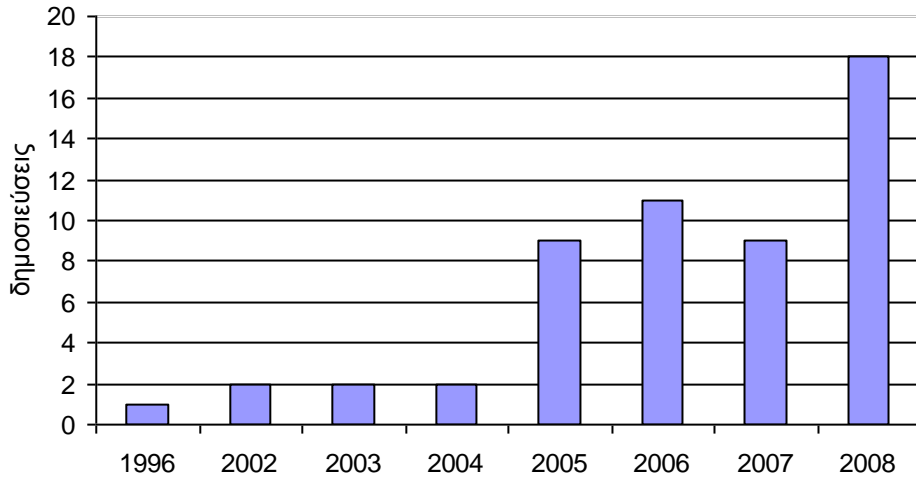
1) σε μελέτες, όπως στη διαχείριση του ενδιατήματος του κολχικού φασιανού στο Δέλτα Νέστου,

2) σε γνωμοδοτήσεις σχετικές με την απαγόρευση της θήρας σε υγροτόπους, σε καμένες δασικές εκτάσεις, σε περιπτώσεις δυσμενών καιρικών συνθηκών κλπ., και

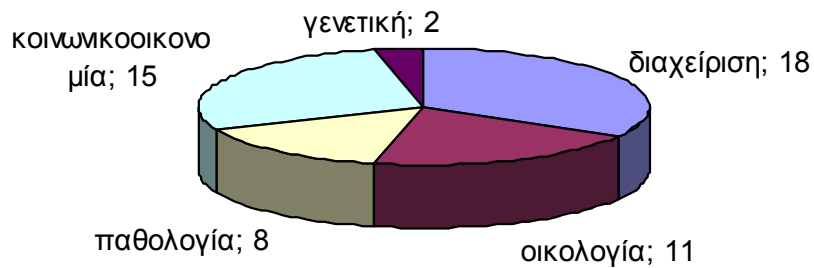
3) σε δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των κυνηγών, όπως με την ανάδειξη της ελληνικής θηρευτικής φιλοσοφίας και τους κινδύνους αλλοτρίωσής της, όπως διατυπώθηκαν στο κυνηγετικό εγχειρίδιο της ΚΟΜΑΘ.

Έως το 2008 πραγματοποιήθηκαν 54 δημοσιεύσεις με τάση αύξησης του αριθμού (Σχημα 1). Αυτό οφείλεται κυρίως στην αύξηση του αριθμού των επιστημονικών συνεργατών, των συνεργασιών με ερευνητικά κέντρα και πανεπιστήμια, στην απόκτηση σχετικής εμπειρίας και στη γενικότερη ανάπτυξη της επιστήμης. Οι περισσότερες δημοσιεύσεις διαπραγματεύονται θέματα διαχείρισης της

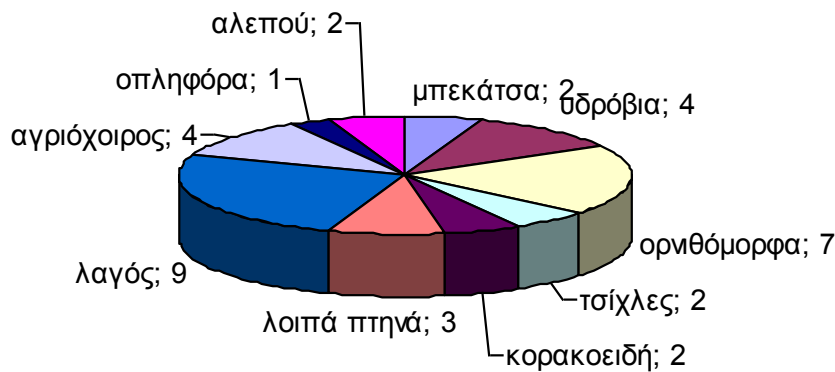
θήρας και θηρευτικής κοινωνικοοικονομίας, ακολουθούν η οικολογία θηραμάτων, η παθολογία και γενετική (Σχήμα 2). Στο Σχήμα 3 διαπιστώνεται πως οι δημοσιεύσεις ασχολούνται με ένα ευρύ φάσμα ειδών ζώων, όμως τις πρώτες θέσεις καταλαμβάνουν ο λαγός και τα ορνιθόμορφα.

Σχήμα 1. Διαχρονική εξέλιξη του αριθμού των επιστημονικών δημοσιεύσεων της ΚΟΜΑΘ.

Σχήμα 2. Κατανομή των επιστημονικών δημοσιεύσεων με βάση το κύριο αντικείμενο.

Σχήμα 3. Κατανομή των επιστημονικών δημοσιεύσεων οι οποίες αναφέρονται σε συγκεκριμένο είδος.

Ενδεικτικές δημοσιεύσεις

1. **Θωμαΐδης, Χ., Καραμπατζάκης Θ.**, Λογοθέτης Γ., Χριστοφορίδου Γ., 1996. Τεχνικός Οδηγός Βελτίωσης Βιοτόπων. Κυνηγετική Ομοσπονδία Μακεδονίας & Θράκης.
2. **Σώκος, Χ., Μπίρτσας, Π.**, και Ν. Παπαγεωργίου. 2002. Θήρα και υγρότοποι: εφαρμογή διαχειριστικών μέτρων ή απαγορευτικών διατάξεων; 10^ο Πανελλήνιο Δασολογικό Συνέδριο. Τρίπολη 26-29/5/2002. Σελ. 601–613.
3. **Σώκος, Χ. Κ., Π. Χ. Πλατής, Π. Κ. Μπίρτσας, Χ. Α. Σταμκόπουλος,** και Κ. Δ. Καρακατσάνης. 2004. Δείκτης καταλληλότητας ενδιαιτήματος φασιανού. Εφαρμογή στο Δέλτα του Νέστου. 1^ο Πανελλήνιο Περιβαλλοντικό Συνέδριο. Ορεστιάδα 7-9/5/2004. Σελ. 148–158.
4. Billinis, C., V. Psychas, D. K. Tontis, V. Spyrou, **P. K. Birtsas**, M. Sofia, F. Lykotrafitis, **O. M. Maslarinou** and D. Kanteres 2005. European brown hare syndrome in wild European Brown Hares from Greece. *Journal of Wildlife Diseases* 41 (4): 783-786.
5. **Birtsas, P., C. Sokos,** and **K. Skordas**. 2005. Waterfowl mortality due to botulism (type C) in Lake Koronia – Macedonia – Northern Hellas and the actions of local hunting federation. XXVIIth r Congress of the International Union of Game Biologist. Hannover – Germany. Extended abstracts pp. 48-49.

6. Sotiraki, S., **O. Maslarinou**, and **P. Birtsas** 2005. Parasitic fauna in Song Thrushes (*Turdus philomelos*) and Black Birds (*Turdus merula*) in Greece. In: Hadjisterkotis E. (ed.). Proceedings of the XXVth International Congress of the International Union of Game Biologists - I.U.G.B and the IXth International Symposium Perdix. Ministry of the Interior, Nicosia. Pp. 114–117.
7. **Σώκος, Χ.** και **Π. Μπίρτσας** 2005. Διαχείριση Κολχικού Φασιανού στην Ελλάδα – Διατήρηση μέσω της ορθής χρήσης. ΥΠΕΧΩΔΕ, Κυνηγετική Ομοσπονδία Μακεδονίας & Θράκης. Σελ. 144.
8. Tsachalidis, E. P., **C. K. Sokos**, **P. K. Birtsas**, and N. K. Patsikas 2006. The Australian Crow Trap and the Larsen Trap: Their capture success in Greece. Proceedings of the 2006 Naxos International Conference on Sustainable Management and Development of Mountainous and Island Areas. Vol. II. Pp. 325–329.
9. **Hasanagas, N. D.**, **P. K. Birtsas** and **C. K. Sokos** 2006. Code of hunters' ethics and identity building: From state law to custom and ethos. Proceedings of the 2006 Naxos International Conference on Sustainable Management and Development of Mountainous and Island Areas. Vol. I. Pp. 131–138.
10. **Γκάσιος, Α.**, Π. Γκουλιαμτζής, Α. Καζάζου, Ρ. Τσιακίρης, Α. Μπέτσης, Κ. Κασιούμης και Ι. Ισπικούδης 2006. Συμβολή στη συστηματική καταγραφή της ορνιθοπανίδας στον Εθνικό Δρυμό Βίκου-Αιού και τον κάμπο της Κόνιτσας με τη χρήση Γ.Σ.Π. 3^ο Συνέδριο Ελληνικής Οικολογικής Εταιρείας και Ελληνικής Ζωολογικής Εταιρείας. Ιωάννινα 16-19/11/2006. Σελ. 89–94.
11. **Μπίρτσας, Π.**, **Χ. Σώκος** και **Χ. Σταμκόπουλος** 2006. Δυναμική του πληθυσμού του Αγριόχοιρου (*Sus scrofa*) και κυνηγετική διαχείριση. 3^ο Συνέδριο Ελληνικής Οικολογικής Εταιρείας και Ελληνικής Ζωολογικής Εταιρείας. Ιωάννινα 16-19/11/2006. Σελ. 232-240.
12. **Πλατής Π.** και Αθ. Σφουγγάρης 2006. Θνησιμότητα ζώων από ατυχήματα στον αυτοκινητόδρομο Κομοτηνής - Αλεξανδρούπολης. 3^ο Συνέδριο Ελληνικής Οικολογικής Εταιρείας και Ελληνικής Ζωολογικής Εταιρείας. Ιωάννινα 16-19/11/2006. Σελ. 284-288.
13. **Σώκος Χ.** 2006. Συγκριτική έρευνα της πτηνοπανίδας αλμυρόβαλτου και καλλιεργειών σιτηρών. 3^ο Συνέδριο Ελληνικής Οικολογικής Εταιρείας και Ελληνικής Ζωολογικής Εταιρείας. Ιωάννινα 16-19/11/2006. Σελ. 357-365.

14. **Πλατής Π.** και **Κ. Σκορδάς** 2006. Έρευνα για το κυνήγι του λαγού στο νομό Έβρου. 5^ο Πανελλήνιο Λιβαδοπονικό Συνέδριο. Ηράκλειο 1–3/11/2006. Σελ. 279–284.
15. **Σώκος, Χ.Κ.** και **Π.Κ. Μπίρτσας** 2006. Η αλλοτρίωση της θήρας: η περίπτωση του “put & take” στις Ε.Κ.Π. Επιστημονική Επετηρίδα του Τμήματος Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος. Τόμος MB.
16. Barbanera, F., Guerrini M., Hadjigerou, P., Panaides, **Sokos, C.**, Wilkinson, P., Khan, A., Cappelli, F., and Dini, F. 2007. Genetic structure of the unique, naturalised chukar (*Alectoris chukar*) population of western Mediterranean: assessing conservationist value of an introduced species. *Genetica* 131:287–298.
17. **Sokos C., P. Birtsas, K. Demetriou, S. Kyprou** 2007. Demography of song thrush *Turdus philomelos* in a mediterranean wintering area. Vth International Symposium on Wild Fauna. Organized by Wild Animal Vigilance Euromediterranean Society 22-27/9/2007 Chalkidiki. Pp. 78.
18. **Μπίρτσας, Π., Χ. Σώκος,** Ε. Τσαχαλίδης και **Κ. Δημητρίου** 2007. Συγκριτική έρευνα για τον πληθυσμό του λαγού σε καμένες και μη καμένες εκτάσεις της Κασσάνδρας Χαλκιδικής. 13^ο Πανελλήνιο Δασολογικό Συνέδριο. Καστοριά 7–10 Οκτωβρίου 2007. Σελ. 351-356.
19. **Καραμπατζάκης, Θ., Χ. Σώκος** και **Π. Μπίρτσας** 2007. Θήρα και δυσμενείς καιρικές συνθήκες. 13^ο Πανελλήνιο Δασολογικό Συνέδριο. Καστοριά 7–10 Οκτωβρίου 2007. Σελ. 381-388.
20. Παπασπυρόπουλος Κ., **Σκορδάς Κ., Μπίρτσας Π.** 2007. Αξιολόγηση της απόδοσης των υπαλλήλων μιας μη κυβερνητικής οργάνωσης: η περίπτωση της Κυνηγετικής Ομοσπονδίας Μακεδονίας & Θράκης. 4^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ανάλυσης Δεδομένων. Καρδίτσα 13-15/9/2007.
21. **Sokos, C., P. Birtsas,** Ε. Tsachalidis 2008. Galliforms release: expediency and choice of techniques. *Wildlife Biology* 14: 412-422.
22. **Σώκος Χ., Μπίρτσας Π., Καστόρης Α.** 2008. Μείωση της αρπακτικότητας της αλεπούς (*Vulpes vulpes*). Μέρος Α: άμεσες τεχνικές, σελ. 249-254. Λιβαδοπονία και Προστατευόμενες Περιοχές (Κ. Μαντζανακός και Β. Παπαναστάσης, εκδότες). Πρακτικά 6^{ου} Πανελλήνιου Λιβαδοπονικού Συνεδρίου. Λεωνίδιο Αρκαδίας 2–4/10/2008. Ελληνική Λιβαδοπονική Εταιρεία, Δημ. Νο 14.